

Shinto pühamu on sarnased eesti traditsioonilise rehielamuga, ja seda sarnasust on ära märkinud ka jaapani arhitektid ise.

Helmi Sakkov, arhitekt

← **JAAPANIS** Ihes asuv Shinto pühamu, mis meenutab Eesti rehielamut.

püütakse inimtegevusega võimalikult vähe loodust rikku da. Oluline on leida tasakaal tehniliku ja loodusliku keskkonna vahel.

Helmi Sakkovi soovitusel tuleks looduse jumaldamine ja lihtsuses, karskuses elamine meilegi ainult kasuks. Vanad Shinto stiilis hooned võiksid olla aga heaks eeskujuks. “Oma elumaja rajamisel on vaid positiivseks märgiks see, kui ehitus sulandub kohaliku maastikku,” ütles Sakkov.

Jaapanipärane arhitektuurilises plaanis võikski tähendada, et maja oleks ehitatud puidust ja teistest kohalikest looduslikest materjalidest. Samuti siseviimistluses oleks esikohal peene- ja sirgjooneline puitmaterjal, siledad lihtsad seinad. Siseruumi ilmes tamisel kasutada loodusliku päritoluga elemente – eelkõige taimi ja kivimeid. Kui soovida midagi jaapanlikku, siis näiteks bonsaid või bambust. Luues nendest lihtsa ja naturaalse seade, sest värvikirevus ja barokilik ülepaistatus on jaapani disainile võõrad, seda tunne mandri ehk Hiina mõju all. Värvitoonidestki eelistatakse looduses esinevaid värve, eriti helerohelist ja pruuni, mis loovad rahuliku naturaalse üldmulje. Toonide kombineerimisel tuleks lähtu-

da värvide omavahelisest harmoneerumisest.

Lihtne suursugusus. Jaapani siseruumid on vähese mööbliga ega ole täidetud nipsasjakestega. Üleliigse puudumine lubab mõjule ruumi avaruse ja akendest tuleva valguse. Värv lisatakse ühe efekitse nüansiga. Tomomi Hayashi sõnul on minimalistlik ruumikäsitlus, materjali ehedus ja ehituskvaliteet jaapani arhitektuuri võtmesõnad. Minimalismi tagab toa siirdeseina taga olev panipaik Oshi ire, mille sügavus on tüüpelt 90 cm, mis mahutab futoni madratsi.

“Tänapäevases eesti minimalistlikus valges arhitektuuris on jaapani tühja ruumi aade. Hoolimata sellest, et see minimalism saabus Eestisse Taani kaudu,” lausus Helmi Sakkov. “Tänapäeva jaapani arhitektuur on läbipaistev,

Traditsiooniliselt tuleb tubade nimetus ruumi suurusest ja sinna mahutatavate tatami mattide arvust, mitte ruumi funktsioonist.

Tomomi Hayashi, arhitekt

peen, delikaatne ja valgusküllane.” Sakkovi sõnul kujundavad jaapanlased tänapäeval oma maju euroopa stiilis, kasutades diivaneid ja voodeid. Vähemalt üks tuba jääb siiski jaapani stiili, kus on tatami-dega kaetud põrand, puidust seinad, tokonoma ja istumine põrandal.

Jaapani traditsiooniline ruum on tühi ruum üheainsa aktsendiga – tokonoma, mis kujutab endast ühes ruumi nurgas asuvat väikest tõstetud põrandaga ala, kuhu paigutatakse ikebana ja pintslijoonis.

“Traditsiooniliselt tuleb tubade nimetus ruumi suurusest ja sinna mahutatavate tatami mattide arvust, mitte ruumi funktsioonist,” selgitas Hayashi. “See on näide, et sama tuba saab kasutada mitmel moel: istumiseks tuua madala laua ja padja; magamiseks tuua futoni; suureks ruume tubadevahelist fusermat eemaldades.”

Jaapanlikud elemendid oma kodus. Jaapanliku hõngu saamiseks siseruumi ehitusdetailidega mängides on üks efektsmaid viise vahetada väljajaksed. Samuti võib muuta oma kodu suvisemaks suurte valgust ja kaunist loodusvaadet sisse toovate akende näol,

kuid arvestades kliima erinevusega.

Oluline on vesi. Kui eestlased armastavad pärast sauna lumme hüpata, siis jaapanlased eelistavad mõnusalt sooja vett vannis nautida. Jaapani vann Ofuro, väärib kohta vannitoas. Vannituba peaks aga jaapanipäraselt olema üks ilusamaid ja meelelisemaid paiku kodus – see on koht, kus saab puhtaks nii mustusest kui ka mustast meelest. See on koht lõõgastumiseks.

Sakkov soovib jaapanliku tunde saamiseks majas kasutada veel engavat, s.t ruumide ja välismaailma vahel asuvat koridori või rõdu. See loob ümber hoone tuulekindla kesta, aga annab võimaluse hoida suvel väliseid lükkandaknaid lahti. Luues interjööri ja looduse parema ühenduse. Teiseks on kasulik ehitada *hisashi* – nii laia räästaga katus, et jaanipäeva päike ei paistaks tuppa.

Kõige enam annab jaapanipärast aktsenti *shoji* – lükkandaken, kus puitraamis on klaasi asemel paber. Paberist lükkandaken annab ruumi erakordselt meeldiva valguse. Ja siis muidugi veel fusuma – vahe-seinte asemel kasutatavad lükkandseinad. Need annavad võimaluse ruume suuremaks ühendada või vastupidi.